

Н. І. Моїсеєнко

Лавренъов Борис Андрійович

ЛАВРЕНЬОВ Борис Андрійович (Лавренёв Борис Андреевич; справж. - Сергєєв; 05(17). 07. 1891, Херсон - 07. 01. 1959, Москва) - російський письменник, драматург, публіцист. Навч. у 1-й Херсон. чол. гімназії, закін. юрид. факультет Моск. університету (1915). Учасник 1-ї світової війни. Від 1917 служив у Добровол. армії, потім перейшов до Червоної армії, 1919 - командир бронепоезда, брав участь у боях в Україні та Криму. Від 1920 - у Ташкенті, де співпрацював із багатьма період. виданнями. Як художник-графік виконав бл. тисячі малюнків, плакатів, карикатур, обкладинок, ескізів тощо (під псевд. Бек, С. Натальський, Б. Наталін та ін.). Від 1923 мешкав у Петрограді (нині С.-Петербург), у післявоєнні роки - у Москві. Під час рад.-фін. та 2-ї світ. воєн був військ. кор. на флоті. Як поет дебютував 1911 футурист. віршами у херсон. г. «Родной край». Перші проз. твори написані за матеріалами 1-ї світової війни та воєн. дій 1918-20 в Україні: оповідання «Гала-Петер» (1916), «Марина» и «Звездный цвет» (обидва - 1923; усі опубл. 1924), «Происшествие» (1924; про напад банд на укр. м-ка). Осн. теми творчості Л. - революція, зокрема участь флоту, воєнні дії 1918-20, мор. сюжети, овіяні романт. сприйняттям життя: повісті «Ветер» (1924), «Полынь-трава» (1925), «Рассказ о простой вещи» (1927), «Седьмой спутник» (1928; екранізов. 1968, реж. Г. Аронов, О. Герман), «Гравюра на дереве» (1928; про мистецтво та долю художника), «Стратегическая ошибка» (1934), «Чертеж Архимеда» (1937; про антифашист. боротьбу іспан. народу) тощо. Широку популярність

отримала повість «Сорок первый» (1924; екранізов. 1927, реж. Прокопьязов; 1956, реж. Г. Чухрай, багаторазово премійована на міжнар. фестивалях), яка стала класикою літ-ри - трагічна історія кохання дівчини-червоноармійця і полоненого білогвардійця. Прозу Л., пройняту героїко-романт. пафосом, вирізняють психологізм, гостросюжетність, динам. розвиток подій. Л. - один із основоположників жанру героїко-рев. драми: п'єси «Дым» (1925; про білогвардій. заколот у Туркменістані; поставлена того ж року під назвою «Мятеж»), «Разлом» (1927; про історію і роль крейсера «Аврора» у більшов. перевороті), «Враги» (1929), «Мы будем жить» (1930; усі перші постановки - у Ленінгр. Великому драм. театрі); драма «Песнь о черноморцах» (1943; про захисників Севастополя). У післявоєнні роки за партій. замовленням написав п'єси «За тех, кто в море!» (1945; Сталін. премія, 1946) і «Голос Америки» (1949; Сталін. премія, 1950). Серед ін. творів - іроніч. роман-памфлет «Крушение республики Итль» (1925), істор. драми «Кинжал» (1926; про повстання декабристів 1825) та «Лермонтов» (1952), а також публіцист. статті, рец., памфлети, фейлетони. Тривалий час був головою Секції драматургів СП СРСР. Багато творів Л. тематично пов'язані з Україною, окремі з них переклали В. Владко, М. Зімбалецький, О. Копиленко, К. Литвинчук, В. Свідзінський та ін. Деякі його п'єси йшли в укр. театрах.

Основні твори

Собрание сочинений. Т. 1-6. 1963-65; 1982-84; Т. 1-8. 1995 (усі - Москва); укр. перекл. - Вітер. Х., 1930; Зоряний цвіт. Х., 1930; Леон Кутюр'є. Х., 1930; Вибране. К., 1936; Голос Америки. Х., 1950; Розлом. К., 1953; Сорок перший. К., 1960.

Рекомендована література

1. Звентов И. С. Борис Лавренев. Ленинград, 1951;
2. Вишневская И. Л. Борис Лавренев. Москва, 1962;
3. Кардин В. Борис Лавренев. Москва, 1981;
4. Гуляенко А. М., Москаленко Э. А., Цитрон А. А. В школе им. Б. Лавренева [г. Херсон]: к 90-летию со дня рожд. Б. Лавренева // Лит-ра в школе. 1981. № 4;
5. Старикова Е. В. Б. А. Лавренев. Москва, 1982;
6. Казак В. Лавренев Борис Андреевич // Казак В. Лексикон русской литературы XX века. Москва, 1996.

Бібліографічний опис:

Лавренко Борис Андрійович / Н. І. Моїсеєнко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52737>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).